

Výroční zpráva Moravskoslezské pobočky ČBS za rok 2019

JANA TKÁČIKOVÁ

V roce 2019 proběhly volby do výboru pobočky. Ve volebním období 2019 až 2021 pracuje výbor pobočky v tomto složení: Jana Tkáčiková (předsedkyně), Zbyněk Hradílek (místopředseda), Michal Hroneš (jednatel), Veronika Kalníková (členka výboru), Václav Dvořák (člen výboru).

V roce 2019 pobočka k 30. 11. 2019 sdružuje 83 členů, z toho 28 členů ČBS (v roce 2019 se přihlásilo devět nových členů).

Pobočka připravila **na rok 2019** následující **program**.

16. 2. 2019: **Výroční schůze pobočky** (Olomouc)

Zorganizovali Zbyněk Hradílek a Jana Tkáčiková

Z důvodu rekonstrukce zámku Kinských ve Valašském Meziříčí proběhlo setkání v Olomouci (Pedagogická fakulta Univerzity Palackého Olomouc).

Příspěvky během výroční schůze byly zařazeny do tří tematických bloků *Historický vývoj flóry a vegetace*, *Ochrana přírody* a *Floristika*:

Historický vývoj flóry a vegetace

Michal Hájek a Petra Hájková: Přehled současného výzkumu pozdně-glaciální a holocenní historie vegetace severní Moravy a Slezska

Zbyněk Hradílek: Pravěké mechy v neolitické studni u Uničova

Jana Tkáčiková a Svatava Kubešová: Nálezy mechorostů v historických budovách

Ochrana přírody

Jan Vrbický: Jednorázová opatření k podpoře přesličky různobarvé (*Equisetum variegatum*) u Moravičan a Tovačova

Miroslav Zeidler: Lze obnovit (sub)alpínská společenstva lokálním odkácením nepůvodní kleče v Hrubém Jeseníku?

Jan Lukavský: Letnění rybníků v CHKO Poodří na příkladu Velký Váček

Floristika

Jiří Kocián: Nálezová databáze Moravskoslezské pobočky ČBS v roce 2018

Zbyněk Lukeš: Zajímavé nálezy v okolí Metylovic, v Beskydech a na Osoblažsku v roce 2018

Petr Kocián: Novinky v publikacích za rok 2018

Během roku 2019 proběhlo **devět floristických exkurzí**, jak v samostatné režii pobočky, tak ve spolupráci s dalšími organizacemi, z nichž tři exkurze byly zaměřeny na mechorosty a lišejníky, jedna na houby. Jedna exkurze (1. červen 2019 – Ve stopách Ferdinanda Schenka) byla z osobních důvodů vedoucího zrušena.

Přehled floristických exkurzí uskutečněných v roce 2019:

* společná exkurze MSP ČBS a PřF UP Olomouc; ** ve spolupráci s Vlastivědným muzeem v Šumperku;

+ ve spolupráci se Správou CHKO Beskydy a ++ ve spolupráci s Moravským zemským muzeem v Brně

13. 4. 2019: *Bryologická vycházka do PP Bludný a PR Smrdutá v Hostýnských vrších*
Vedoucí exkurze Zbyněk Hradílek a Jana Tkáčiková
11. 5. 2019: *Exkurze za orchidejemi do Kateřinic*
Vedoucí exkurze Jana Tkáčiková
18. 5. 2019: *Bryologicko-lichenologická exkurze na Klepáč na Králickém Sněžníku***
Vedoucí exkurze Magda Zmrhalová a Josef P. Halda
25. 5. 2019: *Exkurze do nejvýchodnějšího výběžku Tršické pahorkatiny**
Vedoucí exkurze Michal Hroneš a Martin Dančák
8. 6. 2019: *Exkurze po zajímavých bezlesých enklávách aneb z bláta do louže kolem Smradlavé+*
Vedoucí exkurze Veronika Kalníková a Marie Popelářová
20. 7. 2019: *Exkurze na Ondřejník*
Vedoucí exkurze Zbyněk Lukeš
17. 8. 2019: *Exkurze do údolí potoka Bělídlo u Domašova nad Bystřicí**
Vedoucí exkurze Martin Dančák a Michal Hroneš
21. 9. 2019: *Mykologická exkurze v Oderských vrších*
Vedoucí exkurze Jiří Lederer
5. 10. 2019: *Bryologická exkurze na Starojický kopec++*
Vedoucí exkurze Svatava Kubešová a Jana Tkáčiková

Uskutečnil se také třídní (14. až 16. 6. 2019) **floristický minikurz na úpatí Králického Sněžníku a Vrbenských rozsoch**. Zaměřen byl zejména na průzkum podhorských luk v dosud málo systematicky studované oblasti. Zájmová oblast se nacházela mezi NPR Králický Sněžník a Sokolským hřbetem a z polské strany ji ohraničovalo několik typů chráněných území. Moravská oblast byla dosud ve stínu botanicky i zoologicky navštěvovanějších míst. K nejcenějším místům, která byla během minikurzu k vidění, patří vegetace podhorských prameništ se všemi mokřadními zdrojovkami (*Montia fontana* subsp. *fontana*, *M. f.* subsp. *amporitana* a *M. f.* nothosubsp. *variabilis*). Zorganizovali Petr Petřík (Botanický ústav AV ČR) a Martin Mokrejš.

Tradiční **determinační setkání** proběhlo poprvé v jarním termínu před začátkem floristické sezóny 16. 3. 2019 ve Vlastivědném muzeu v Olomouci a bylo věnováno jednoděložným geofytům – rody *Gagea*, *Muscari*, *Ornithogalum* a *Scilla*. Setkání vedl Michal Hroneš.

Nově také proběhlo předvánoční **Setkání nad herbářovými položkami a zhodnocení botanické sezóny 2019**, které se konalo 7. 12. 2019 ve Vlastivědném muzeu v Olomouci. Zazněla přednáška Botanika na konci světa aneb krátký exkurz do flóry Patagonie (přednášející Michal Hroneš). Dále proběhla prezentace zajímavých nálezů mechorostů i cévnatých rostlin a určování herbářových položek. Setkání zorganizovali Jana Tkáčiková, Zbyněk Hradílek, Michal Hroneš a Vojtěch Taraška.

Pobočka také zaštitila projekt **Síťové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín** zaměřený na floristický průzkum území vsetínského okresu mimo CHKO Beskydy. Tomuto projektu je věnována samostatná webová stránka www.mapovanivs.cz, kde jsou postupně zveřejňovány zjištěné výsledky.

V roce 2019 pokračovalo zapisování do **Nálezové databáze Moravskoslezské pobočky ČBS** (www.nalezovka.cz). K 31. 12. 2019 obsahovala databáze celkem 34 333 floristických záznamů. Pokračovala spolupráce s projektem PLADIAS o výměně dat, kdy Nálezová databáze Moravskoslezské pobočky ČBS je jedním z datových zdrojů pro tvorbu map rozšíření cévnatých rostlin ČR. Ke konci roku 2019 proběhl další import dat z Nálezové databáze Moravskoslezské pobočky ČBS do centrální databáze projektu PLADIAS. Garantem a správcem databáze je Petr Kocián. Nálezová databáze Moravskoslezské pobočky ČBS byla prezentována formou **posteru na celostátní konferenci České botanické společnosti v Praze** ve dnech 30. 11. až 1. 12. 2019 – poster připravili Petr Kocián a David Hlisenkovský.

V únoru 2019 vyšly **Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS č. 8**, které připravila redakční rada ve složení Veronika Kalníková (předsedkyně redakční rady), Michal Hroneš, Jiří Kocián, Petr Kocián (technický redaktor), Svatava Kubešová, Jakub Salaš (jazykový redaktor) a Jana Tkáčiková. Nové číslo pobočkového zpravodaje přineslo na 64 stranách podrobné výsledky a postřehy z exkurzí, které proběhly v roce 2018, i další botanické materiály a data vztahující se k regionu působnosti pobočky.

Moravskoslezská pobočka ČBS provozuje **webové stránky** (www.ms-cbs.cz), které spravuje Petr Kocián. Na stránkách jsou k dispozici jak organizační informace (členství, poplatky, aktuální informace k exkurzím atd.), tak výsledky a postřehy z exkurzí, botanická literatura, určovací klíče i další botanické materiály a data vztahující se k regionu severovýchodní Moravy a Slezska.

Z činnosti pobočky v roce 2019



Obr. 1–2. Výroční setkání Moravskoslezské pobočky ČBS v Olomouci, 16. 2. 2019. – Obr. 3. Determinační setkání, jednoduché geofyty, 16. 3. 2019. – Obr. 4. Bryologická vycházka do PP Bludný, 13. 4. 2019. – Obr. 5. Exkurze za orchidejemi do Kateřinic, 4. 5. 2019. – Obr. 6. Bryologicko-lichenologická exkurze na Klepáč na Králickém Sněžníku, 18. 5. 2019. – Foto P. Kocián (3), J. Tkáčiková (1, 2, 4, 5), M. Zmrhalová (6)



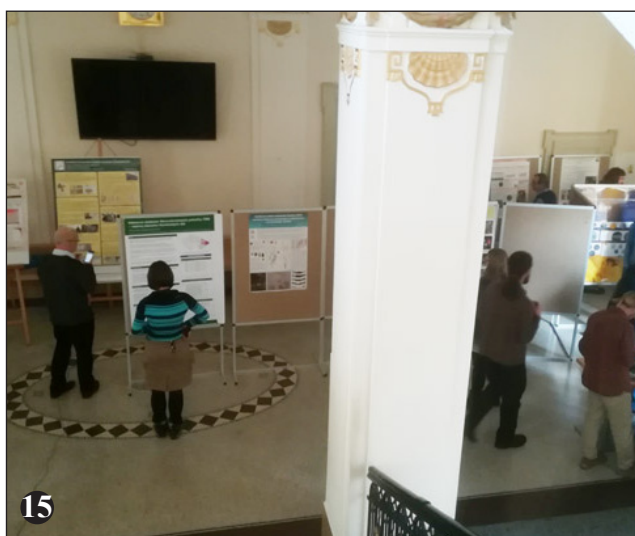
Obr. 7. Exkurze do nejvýchodnějšího výběžku Tršické pahorkatiny, 25. 5. 2019 – Obr. 8. Exkurze kolem Smradlavé, 8. 6. 2019. – Obr. 9–10. Floristický minikurz na úpatí Králického Sněžníku a Vrbenských rozsoch, 14.–16. 6. 2019. – Obr. 11. Exkurze na Ondřejník, 20. 7. 2019. – Obr. 12. Exkurze do údolí potoka Bělídlo u Domašova nad Bystřicí, 17. 8. 2019. – Foto D. Hlisnikovský (11–12), M. Hroneš (7), Z. Lukeš (9), M. Mokrejš (10), M. Popelářová (8)



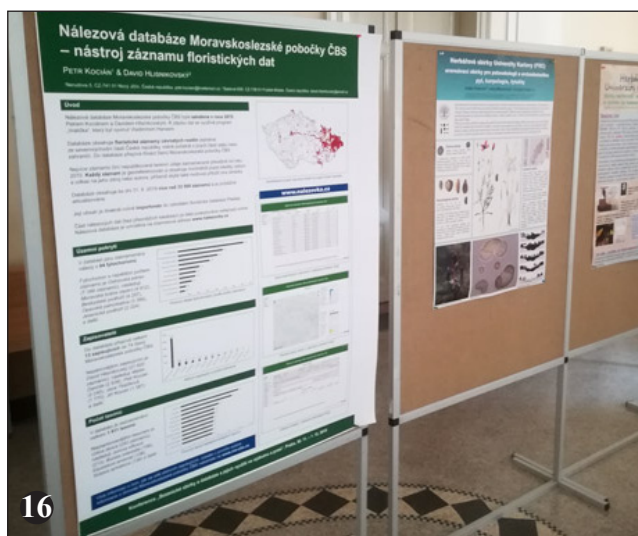
13



14



15



16



17



18

Obr. 13. Mykologická exkurze v Oderských vrších, 21. 9. 2019. – Obr. 14. Bryologická exkurze na Starojický kopec, 5. 10. 2019. – Obr. 15–16. Konference ČBS na téma Botanické sbírky a databáze v Praze, prezentace posteru o Nálezové databázi Moravskoslezské pobočky ČBS, 30. 11.–1. 12. 2019 – Obr. 17–18. Setkání nad herbářovými položkami a zhodnocení botanické sezóny 2019, 7. 12. 2019. – Foto P. Kocián (13, 15–18), J. Tkáčiková (14)